

Illustreret Tidende.

Nr. 281.)

Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 12. Februar 1865.

2 Rdlr. Kvartalet.

[6te Bind.

Indhold.

Finantsminister C. N. David, af Fr. N.-L. — Agens Politik. — Gave fra den danske Menighed i Helsingfors til Pastor Graae. — Tunnelen gjennem Mont-Cenis. — Et Winterbillede fra Hovedstaden. — Dram Dødens skæger som Skuevædder, af Edgar Allan. — Clement Carew, efter „All the year round“; oversat af E. Moltke. (Sluttet.)

Finantsminister C. N. David.

Christian Georg Nathan David er født den 16de Januar 1793 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Joseph Nathan David, var Grosserer. Faderen var en rig Mand, der førte et stort Huis; hans udstrakte Handelsforbindelser bragte mange Fremmede ind i den hjemlige Kreds, og da Børnene voksede til, knyttede Mand og Skjønhed bestandigt flere fremragende Personligheder til Huset. Den gamle David var Søde; han havde levet og hans Sønner vare fødte i en Tid, da deres Folk var ringeagtet, da det manglede de almindelige Borgerrettigheder. Men de skulde see de gamle Forbomme falde, og det under Forhold, hvor der netop af jødiske Slægter fremstod et stort Antal begavede, aandslivlige Mænd, som paa kraftigste Maade godtgjorde den orientalske Stammes Ret til at tage lige Deel med deres Medborgere i alle offentlige Anliggender. C. N. David har ikke været i de sidste Rækker mellem disse Kampende.

David blev i Aaret 1809 dimitteret til Universitetet fra det dengang anseete Schouboesse Institut, og tog som sædvanligt i de følgende to Aar anden Examen, men valgte ikke noget bestemt Embedsstudium. Han beskæftigede sig med de skjønne Videnskaber, reiste i længere Tid udenlands og synes i det Hele ikke at have tænkt paa at uddanne sig for nogen bestemt Livsfilial, førend vi i Begyndelsen af Tyverne see ham optræde i en mere udpræget Virksomhed som Statsøkonom. Det var imidlertid vistnok ikke saameget Statsøkonomien som Videnskab, der fristede ham; snarere var det Trangen til at træde op som Publicist og derved bryde sig en Bane som Politiker, der drev ham til Selskættelse med de Studier, som altid, men fortrinsviis i den Tid, hvor den egentlige Politik var forbeholdt Regjeringen selv, maae være Grundlaget for Publicistens Dannelse: Statsøkonomi, Statistil og Finantsvidenskab. I 1823 tog han den philosophiske Doctorgrad ved Universitetet i Göttingen for en Disputats over Principerne for den danske Finantsadministration i sidste Halvdeel af forrige Aarhundrede. Herfra vendte han tilbage til Danmark og begyndte at

holde statsøkonomiske Forelæsninger, ligesom han udgav sit statsøkonomiske Archiv. Han er den første virkelige statsøkonomiske Forfatter, Danmark har havt, og ved sin flydende Stil og sit livlige Sprog vakte han en ikke ringe Interesse for Statsøkonomien herhjemme; at han fortrinsviis havde dannet sig i den franske Skole, der i Grundighed og skarpt Bedømmelse af Problemerne allerede dengang var — hvad den senere i endnu langt højere Grad er blevet — overgaaet af den engelske, var Noget, som Ingen dengang kunde tage Anstod af, da David stod ene som Videnskabens Repræsentant herhjemme. Men den Generation, der blev oplært af ham, saae det. Det er forjaaviddt heldigt, at David aldrig har skrevet noget omfattende Værk over Systemet, nogen almindelig Overblik over Økonomiens Grundsaetninger, men kun spredte Afhandlinger.

Efter sin Hjemkomst fra Göttingen begyndte David altsaa at holde Forelæsninger, og i 1830 blev han extraordinair Professor ved Universitetet. Men han havde mange Interesser ved Siden heraf. Som aandrigh Mand og i Besiddelse af

alsidige Kundskaber og megen Verdensdannelselse fandt han snart Venner iblandt Nationens Bedste, og han optoges som et virksomt Led i den Kreds af Jævnliges, der dannede den nye Æra i Poesi og Videnskab. Han levede i flere Aar sammen med den høit begavede, altsor tidligt bortgangne Professor Dr. med. Møhl, ligesom han var en Omgangsven af Joh. Ludv. Heiberg og hørte hjemme i hans Kreds, hvor hans allerede tidligere dyrkede æsthetiske Studier fik ny Næring. I flere Aar var han Theaterrecensent, bekendt under Forfattermærket N. B., for Morgenbladet, Theaterbladet og Hertba; hans Recensioner vistnes megen fortjent Opmærksomhed for dannet Tone, Konstkyndighed og en mere end almindelig omhyggelig og smagsfuld Bedømmelse af Stykker og Udførelse. Ogsaa i Maanedskrift for Litteratur, dette vort første og sidste alsidige dygtige kritiske Værk, beestog han som Medredacteur, ligesom hans egen Virksomhed heri var af ikke ringe Betydning.

Denne litteraire Sælsel var imidlertid kun Forberedelse, Indledning til det større Skridt, han foretog i Aaret 1834.

Den 14de September udkom det første Numer af Tidsskriftet „Fædrelandet“, redigeret af C. N. David. Det var et Ugeblad, der skulde faae en varig Betydning i vor Udviklingshistorie, ikke blot ved de deri indholdte friske, grundige og velkrevne Artikler, men navnlig derved, at det gav det første Stød til Vækkelsen af en fri, intelligent Presse. Den yngre Generation kjender ikke Pressens daværende Tilstand i Danmark, kjender ikke de Blade, hvormed man dengang tog tilfælde og hvormed man var fornøiet; den aner ikke, hvilken Mandløshed og kummerlig Fattigdom, der dengang herskede i Pressen. Den kan derfor heller ikke ret forstaae den Interesse, hvormed man greb et Blad, der satte sig til Formaal: „at udbrede Kundskab om Statens Væsen og de borgerlige Forholds Natur i Almindelighed, om Fædrelandets og de borgerlige Forholds Tilstand hos os i Særdeleshed; at hense den offentlige Opmærksomhed paa det Offentlige, at vække og nære Borgernes Interesse for det Statsborgerlige, og saaledes stræbe efter at bidrage til den Selstberedsheds Opvækkelse, der sigesaael for et Folk som for et Individ er den første Betingelse for et kraftigt Liv; at mildre det fortrinlige og Gode, som vi ere i Besiddelse af, og at udpege vore Mangler og hvad vi kunne ønske rettet og forbedret, og at henlede Blikket paa hvad vi endnu kunne ønske at opnaae.“ „Fædrelandet“ var som en frisk Luftning, der lovede at bringe en heel ny Aand over Landet; det var som en Gytting af Tænkens Frihed paa

Finantsminister C. N. David.